

S
J

Naplóm, feljegyzéseim alapján

1944-ben csillagos házba költöztünk szüleimmel és 13 éves fiammal együtt. Abba a házba, melyben öcsém lakott és az ő eltűnte után (Vörönyezsnél) sógornóm öngyilkos lett. A Zeidótanács utalta ki *négyünknek* az egyik szobát, a másikban egy házaspár lakott és a lakásba még egy idős asszony is be volt utalva. Azt mesélte a fiam, hogy az én deportálásom alatt 18 személy lakott *ebben* a kis lakásban. Sárga csillagot kellett viselni, megszabott *időben* mehettünk csak ki az utcára, mozi, színház tilos volt, villamosra is csak a hátsó perronon szállhattunk fel. A megalázások sorozata következett.

A házban sok gyermek volt és a nyári hőségben a barátommal együtt színdarabot, verseket, héber dalokat tanítottunk be és a ház lepcső tetején adtuk elő a gyermekekkel, hogy el legyenek foglalva.

Igy éltünk 1944. október 23-ig, amikor előtte szombaton jött egy *rendelet*, hogy be kell vonulni 40 éves korig a nőknek hadi munkára. Összeszedtük, amink volt, mert vásárolni nem lehetett és 1944. október 23-án a **KISOK** Pályára bevonultunk. Egész nap ott lézengtünk, mikor kijelentették, mert sokan voltunk, hogy akinek munkaszolgálatos a férje, ideiglenesen hazamehet. Én elvált asszony voltam és a házban a házmester nyilas volt. Először egyszer szerelmi ajánlatot tett, hogyha az övé leszek, megment. Akkor *én* azt mondtam, ha meg kell halnom akkor sem hagyom el beteg szüleimet és gyermekemet és hivatkoztam feleségére. Nem mertem miatta hazamenni, mert szemben velünk tanyázott a Gestapo, féltem, hogy feljelent.

3 napig voltunk a sportpályán, majd 26-án gyalog Fót, Isaszeg, Gödöllőre vitték. Zuhogó esőben meneteltünk, este 8-kor ér-

keztünk meg. Szabad ég alatt tanyáztunk, élelem nélkül.

Okt. 27.

Reggel sorakozó az iskolában, ahol 84. század címzést kaptuk, ott már sokan voltunk. Tisztálkodni nem lehetett, élelmet se vehettünk a községben. Az úton találtam egy nagy lábast, azt L [] barátnőmmel kineveztük lavórnak, azt cipeltem végig, hogy legyen miben mosakodnunk. Persze akkor már tetvésszkedés is volt. Hosszú beszéd után mindenkit megmotoztak, pénzünket, ékszerünket elvették.

Okt. 28.

Reggeli sorakozó esőben. Szent György pusztára vittek sáncot ásni. Egy óriási pajtába tereltek minket, ahol a földszinten voltak az állatok, mi a padlásán voltunk ; 1000 nő egymás hegyénhátán. Szalmán aludtunk. Egy létrán kellett felmászni. Ott végeztük a szükségleteinket is, mert egy létra volt 1000 nőnek. Reggel 6-kor volt a sorakozó. Ellátás semmi. Csak azt ehettük, amit magunkkal hoztunk. Nagyon féltünk, hogy ránk gyújtják az egészet és menekülni sem lehetett volna.

Okt. 30.

Vasárnap is sorakozó. Ismét az értékek leadása, aki még nem adta le. Sáncot ástunk estig!

Okt. 31.

Sáncot ástunk. Délben egy nyilas, forradásos arcú, hosszú beszéd után egy 20 éves fiatal lányt végeztetett ki szemünk látára, akinek az volt a bűne, hogy éhes volt és a boltban élelmet akart vásárolni magának.

Nov. 1.

Sáncásás. 7 férfivel megásatták a sírjukat és belelőtték őket.